

D A N I C A .

Katolišk cerkven list.

Tečaj X.

V Ljubljani 21. veličiga travna 1857.

List 21.

Pobožne narodne pesmi.

(Nabral v Verhniški okolici, nekoliko poravnal in na poskušnjo dal P. Hieinger).

Sreča svete maše.

Leži, leži ravno polje,
Čez polje bela steza gre,
Po stezi pobeč gre vesel,
Si lepe pesmice je pel.
Marija ga je srečala
Prijazno je vprašala ga.
„Zakaj si, pobeč, tak vesel,
Kaj lepe pesmice si pel?“
„Zakaj bi jez vesel ne bil,
Ker sim pri sveti maši bil.
Sim v duhu vidil Jezusa,
Premiliga Zveličarja.
Sim vidil pet njegovih ran,
In prebodeno desno stran.
Pri sveti maši vsaki čas
Daruje Jezus se za nas.
On je milostniga sereca.
Kar prosimo, vse rad nam da.“
Prosimo ga za sveti raj,
Ti, mili Jezus, nam ga daj!

Se nekteri sadovi misijonskiga dela O. Lombarda.

Kraju, kjer se je O. Lombard s svojim prijatlam O. Ramette-tam ustavil, se je reklo Ikaruks, kteriga je tudi pozneje večkrat obiskoval. Omerznila ni njegova gorečnost tudi potem, ko je bil katoliško družbo v Kuru osnoval in tamkej cerkev naredil; temuč, kadar je bilo le mogoče je poiskal novih rodov jim luč evangelija pokazati ter jih sveti veri pridobiti.

V imenovanim kraji pa je stanoval nek Indijan, po imenu Sani, ne ravno prebistriga uma, pa je rad misijonarja poslušal, kadar je od potrebe odrešenja, od Božje sodbe, od večniga življenja in zveličanja govoril in druge resnice kristjanstva razlagal. Večkrat ga je obiskal v Kuru in zlo je častil apostoljskiga moža; vendar ni hotla biti ura njegove sreče; vedno se je še branil sveti kerst sprejeti, akoravno je vedno nauke premišljeval in si jih globoko v serece vtisnil.

Pred nekoliko časom se je ta Indijance podal v zlo divje kraje, kjer so poprej njegovi prededje stanovali in svoje pokopališa imeli.

Spet je enkrat šel misijonar zgubljenih iskat, ter se je tudi namenil nekiga bolnika obiskati, ki je 6 do 7 ur hodil dalje stanoval. Previdnost Božja ga je peljala memo bajtie, v kterih so veči del spreobrnjeneci stanovali, ki jih je on večne pogube rešil. Zagledavši ga, so urno krog njega zbrani ter ga vprašajo, kam de gre. Povč jim svoj namen, de gre nekoga njih bolnih bratov obiskat.

Ti išeš v dalji, česar ti blizo ne manjka, mu odgo-

voré; tvoj prijatelj Sani, ki samo pol milje od tod stanuje, je na smertni postelji. Ali bi ne bilo boljši, njega obiskati? Osupnjen je bil apostoljski mož in rad gre tje, le pota ne zna.

Ponudile ste se dve Indijanki, sorodnici bolnika, ga tje spremiti. Bližnja pot je bila čez močvirne kraje, kjer je bilo bičevje tako visoko, de bi se jezdic ne bil nič vnu vidil. Indijanki ste šle naprej ter gaz narejale, de je mogel O. Lombard iti, in kmalo so bili v bajtici, kjer je bolnik ležal.

Kakor ga je Sani zagledal, je veselja sklical: Zdravo, baba (oče)! vedil sim, de hodeš dansi prišel; vso noč se mi je od tebe sanjalo in zdelo se mi je, de si me kerstil. Zagotovljale ste O. Lombarda tudi njegova mati in žena, de je vso noč od njega govoril in terdil, de bo misijonar kakor dansi k njemu prišel. Mož Božji se je pohitel, ker ni bilo dolgo odlašati.

Sani je bil dosti v veri podučen, zato ga je bilo le treba še za prejemo svetiga kersta pripraviti, kteriga je s pravo pobožnostjo sprejel in drugi dan je v naročji misijonarja dušo Bogu zročil ter šel v večno radost, katero mu je gnada tega zakramenta podelila.

Kmalu potem je možu apostoljskimu žalost napravila smert Ludovika Turappo-ta, naj inenitnišiga poglavarja tega indijanskiga rodú in perviga, ki se je k katoliški veri spreobernil.

Mož je bil britehne glave, popolnoma podučen v resnicah svete vere. Od njega se je O. Lombard naučil pripravnih in krepkih besed, svete skrivnosti v jeziku indijanskim učiti. Izgled je bil vsim spreobrnjenim. Skorej vsak dan je bil pri sveti maši. Zvečer je združil vse svoje in jim je glasno molil.

Ko je vidil, de ni več pomoči, se je pripravljal z vso vdanostjo v Boga na smert, in sprejel je sv. zakramente za popotnico v večnost s tako pobožnostjo, de so bili vsi ginjeni, ki so pri njegovi smerti bili. Ker sim za dobro spoznal, pravi misijonar, preden mu zakrament za umirajočce podelim, še enkrat poterditi vero in vse Božje resnice, mu natanko ponavljam vse člene svete vere in on odgovarja z močno besedo, de vse veruje: „Verujem vse! in še vedno je kaj pristavil, kar je še bolj njegovo nepremakljivo vero dokazovalo. V takih mislih in poln ljubezni do Boga je sklenil svoje zemeljsko življenje.

Ko sim njegovo stareji hčer tolažil zavolj zgube očeta, mi odgovori, de je bil malo poprej vse skupaj poklical jim svojo zadnjo voljo razodeti: „Jez bom umerl, jim je govoril, in umerl bom kristjan. Pomagajte mi hvaliti Boga za usmiljenje! Pervi poglavarjev sim, kteri je misijonarje dobro sprejel. Vi veste, de so me drugi za to vedno čertili in obrekovali; to pa meni ni bilo mar, in nisim se bal, jih sovražnike imeti. Posnemajte me; spoznavajte misijonarje kakor svoje očete v Kristusu, zaupajte jim in varujte se, de jih vaše gerdo zadržanje ne bo primoralo vas zapustiti.“

Zlo me je ginila ta smert; ker bil je moj stari prijatelj, kteriga sim zavaljo njegove gorečnosti do svete vere posebno ljubil. Bil mi je banare in jez njemu; to je razun bratov in sester naj terdnej zduženje pri Indijanih.

Kar smo mogli smo pogreb lepo napravili. Meč in poglavarstvo palico (žezlo) so položili na trugo, štirji oblastniki so nosili, in skorej vsi spreobrnjeni Indijanci so ga spremljali v cerkev, kjer smo ga sredi cerkve pokopali. Dolžan sim mu bil to čast skazati, ker on se je dela cerkve naj bolj vdeležil. — V ravno tem pismu pripoveduje ta misijonar od smerti mnogih družih spreobrnjenih Indijanov, kterih smert je živa priča Božje gnade.

Pri vsih teh težavah je pa mož Božji rajsko veselje občutil, ktero popolnoma vživati mu je v nebesih prihranjeno in radoval se bo vse večne čase.

Praznik svete Gemiane pri krivorcih Koptih.

Apostoljski misijonar O. Sixard, kteri je Kopte k pravi veri preobračal in je veliko koptovskih duhovnov in družih ljudi spreobrnil, pripoveduje veliko znamenitniga o starih spominkih v Egiptu. Ko je v Egiptu pripravniga časa pričakoval, je bil nazoč, ko so Kopti imenovani praznik praznovali, po kterim se lahko razsodi, kako globoko zabredli so ti nesrečni ljudje. *)

Svetnica s pravim imenom Damiana, ker tako se najde zapisano v koptiskih in arabskih zapisnikih mučencov, je bila edina heč deželniga poglavarja Justa v Faramii. Bila je abtisinja štiridesetih nun in Dioklecian jo je z njenimi tovaršicami ravno tam ukazal mučiti, kjer so zdaj razvaline njeniga samostana, osemnajstiga prosenca je bila mučena; nje praznik in zeganje nje cerkve pa se obhaja 18. vel. travna. Koptje si o tej mučnici prav čudne reči pripovedujejo.

Terdijo namreč, nar svetejši devica in kraljica vsih mučenic pride večkrat v letu iz nebes, spremljana od svete Gemiane, ter se ljudem prikaže; naj očitnej pa se prikazuje mesca vel. travna, kadar je praznik te svetnice. Tega si pa ne pusté po nobeni ceni odreči.

In res je nekaj, kar ondotne ljudi slepi, kar se pa po naravnih zakonih prav lahko razjasni.

V casih se vidijo sence na zidu v cerkvi. In to je takole:

Prav blizo cerkve proti zahodu je kladez (sterna) na majhni višini, kamor ljudje po vodo hodijo. Solčni žarki vse te ljudi obsevajo in njih podobe se pokazujejo na zidu

v cerkvi, ktera ni ravno preveč svitla. Ko te podobe Koptje zagledajo, začno veselja in čudenja vpiti: Glejte! kaj svetnikov iz nebes prihaja in nas obiskujejo!

Naj čudniši pa je, de razne barve oblačil teh ljudi, ki zunej okoli kladeza hodijo, se tudi na zidu kapele vidijo, in če so sami moški na tistim mestu, se same moške podobe tudi v cerkvi na zidu vidijo. Ljudje pa začno vpiti in svetnike iz nebes pozdravljati. Če ima zeleno oblačilo, je gotovo sveti Juri, če rudeč, je mučenik Menas, če je plavo, sveti Viktor.

To pa izvira od tod, ker so navajeni, svetnike s takimi oblačili doma malane viditi in mislijo, de so v resnici tudi take oblačila imeli in jih še imajo v nebesih. Če pa kdo pri kladezi vodo zlije, se vidi ravno tako na zidu, kakor bi bil plajš in ljudstvo nevadno kriči: Lejte, lejte kraljico nebes v svojim belim plajšu. Ni res, vpijejo Arabci, to je sveta Gemiana, z obrazi tla pokrivajo, in ker so raznih misel, veselo kriče, pojó in vriskajo, de je joj.

Tako neumno se vedejo, de jih ni moč brez usmiljenja gledati.

O. Sixard pri tem prazniku pričujoč, pravi o tem sledeče: Smeha se nisim mogel zderžati, viditi toliko neumnosti; ali neumna lahkovernost ubozih, slepih Koptov me je v serce zbadala, ker slepei slepee tamkej vodijo. Upal pa se nisim govoriti, ker nevarno bi bilo govoriti o neumnostih ljudstvu, ki je bilo tako rekoč brezumnih presodkov pijano. Turci in Arabci, kteri so tudi radovedni bili ta praznik viditi, so jim drugo in boljše zdravilo dali, kakor bi jim ga bil jez smel dati. Zaperli so jim namreč okence, skoz kteriga je solnce sijalo in lomljene žarke od oseb pri kladezu stoječih na zid metalo, in naenkrat so vsi svetniki in svetnice zginile.

Okrog cerkve, ktera v prav lepi in prijazni planjavi leži, so bili že osem dni poprej šotori narejeni, pod kterimi je bila velika množica kristjanov in mahumedanov. Namestnik deželniga poglavarja je tudi prišel z vojaki obdan, de bi red ohranil. Brez prenehka so teleta, koze in jagunjeta klali. Vse baže jedi so bile na prodaj. Vino in žganje se je točilo, po igri in plesu ni bilo treba popraševati, samo tega ni bilo nikjer, kar bi bilo razodevalo, de se obhaja cerkveni praznik.

Duhovni Koptov, kteri so iz vsih bližnjih sel skupaj privreli, so mislili le na veselje; krog so letali, dobro jedli in pili in meni tudi prigovarjali, naj jim hom pajdaš.

Ker je bilo meni ležeče, pravi na dalje misijonar, ž njimi prijaznimu biti, de bi me tudi njih ljudstvo raji imelo in de sim smel iti, kamor sim hotel jih učiti, sim se jih deržal ter ž njimi jedel. Imel pa sim ravno tukaj priloznost, jih bolj na tanko spoznati in jim včasih kako zasoljeno o njih neumnostih povedati. V nekim drugim pismu pripoveduje O. Sixard o nevednosti koptovskih duhovnikov.

Enkrat se pogovarja ta misijonar z nekim višjim koptovskiga samostana. Pogovor je bil o veri. Lej, pravi misijonar, pozno je že in jez še nisim večernic molil, zato moram iti. Na to mu odgovori koptovski menih: Ali nevoš, de zdaj moliti je prepovedano? Zakaj? Vpraša misijonar. Ker ravno v ti uri hudobni duhovi svoje molitve opravljajo, odgovori kopt. Zdaj so nebesa zaperte, in tudi sploh ne spodobi se v taki slabi družbi duhovnam moliti. Čez pol ure se bodo nebesa odperle in pekel se bo zaperl, potlej bova skupaj molila in Bog naji bo uslišal.

Kako more vender moč tolke učenosti to verjeti? Kje ste kedaj brali, de tudi peklenski duhovi Boga molijo? In kako se vjema vaša misel z besedami svetiga Luka: de moramo brez nehanja moliti? Po tem takem so bili, precista Devica Marija in aposteljni v družbi peklenskih duhov, ko so cele noči premolili? Lej, in kaj pravi sveti Pavel o tej reči, prebivavce Efeza opominjajoč: de naj vedno in povsod molijo.

Spoznal je krivoverski mož neumnost svojiga odgovora

*) Koptje so egiptovski Evtihiani. Evtih je bil opat v Stambulu ter se je sereno vojskoval z Nestorjem. Pa prevzetan je bil zlo, ter se je zlo učeniga mislil, pa ni bil. Vojskoval se je z Nestorjem o zlogu „natora je enaka osebi“. Zato pa so mislili Nestorjani: ker ste dve natori v Kristusu, mora on tudi dve osebi imeti. Evtih je ravno na robe terdil: ker ima Kristus le eno osebo, ima tudi zato le eno natoro. Dioskor, patrijarh Alesandrijski je Evtiha vzel v svoje varstvo, in skoraj ves Egipt je bil njegove misli, še potlej ko ga je zbiralise v Kaleedonu preklinalo. Justin II., Tiberi in Maurici so si na vso moč prizadevali te krivoverstva spreobrniti, ko bi jim ne bil neki menih, Jakob, vse reči spet zmesal in ljudi na svojo stran spravil, ker je prav oestro živel in beseda mu je gladko tekla. Skrivši je bil v skofa posvečen in sam je skrivši še veliko družih posvetil. Tako so ga castili, de so si njegovi spoznovavci v Sirii in Egiptu ime Jakobitov prilastili, in vse druge katoliški veri zveste ostale, melhte imenovali. Saraceni pa so jim rekli koptje, kar je pokrajsana beseda: „Jakobitje“. Podlaga njih vere je katoliška, ker imajo zakramente, praznujejo svetnike, derže poste itd., samo de imajo se veliko družih navad, kterih katoliška cerkev ne more terpeti, in vera njih je z mnogimi marni oskrunjena, so tedaj ločeni in krivoverci, za ktere mi katoličani Boga priserčno prosimo, de bi se v katoliško cerkev povernili. Vzemimo tedaj odsihmal tudi Kopte v svoje molitve, de bi se na prošnjo Marije Device z nami vred — Vernivši se v sv. Cerkev — nebeskiga veselja vdeležili. Amen.

ter je rekel: Dobro spoznam, de si učenejši od mene, prišel bom sam v Kairo o tej reči s tabo pomenit se. Strašno rad bi jim bil o tej priložnosti kaj povedal o njih zmotah, pa so bili bolj voljni žganje piti, kakor mene poslušati.

Vender sim z nekterimi govoril, kateri so bili še pri pameti, in dokazal sim jim, de se so spoznali, de se v nekterih rečeh zlo motijo in de je v njih ceremonijah ravno toliko neumnosti kolikor krivoverstva. Prav so mi dajali in obetali, me v Kairo obiskat priti, kamor vsako leto hodijo. Ako mi Bog da pastirje spreobrniti, bodo tudi šle ovčice radovoljno v hlev zveličanja.

Praznik je bil 19. vel. travna končan. Sotore so poderli in vse je šlo z dnevam vred. Tudi jez sim odrinil in zvečer prišel s svojimi spremljevalci v Bersat Enessura. To je vas, v kateri je majhna cerkveca. Prebivalci te vasi terdijo, de se v tej cerkvi svete Gemiane svetniki in svetnice še bolj pogostama in lepši prikazujejo. Sabo sim imel mladiga Kopta, ki je bil že katoliške vere. Dokazati jim je hotel, de to nič čeznaravniga ni, pa ga niso krivoverci hotli poslušati in kmalo bi jo bil skupil.

Začetki procesije v križerim tednu.

Nektere okrajne na Francoskim, zlasti pa mesto Vienne so bile nad 50 let skorej vsako leto od velikih in vedno novih stisk nadlegovane. Skorej dan na dan so bili potresi, požari so naj lepši stanovanja pokončevali in divje zveri so bile tako obilne in tolikanj prederzne, de so se brez strahu pri svitlim dnevu v mesto pritepale. Naj veči strah pa je ljudstvo pretresel velikonočno noč l. 469, ko so s svojim pobožnim škofom Mamertom v veliki cerkvi svete skrivnosti obhajali, in je začela goreti neka mestna hiša, prezalo poslopje na višavi. Groza jih je bilo, de se ho celo mesto vpepelilo. Verni vsi izgerme iz cerkve, de bi oteli, kar bi se dalo še oteti. Le škof sam ostane pred altarjem, zaupajoč v pomoč Božjo. Bil je on mož molitve in močne vere. S solzami oblit je k Bogu klical, naj se usmili ljudstva in ustavi tolike in tolkošne nadloge. Celo noč je premolil, in glej! komej se dan zazna, in silni ogenj neutegama ugasne. Ljudstvo teče veselo in hvaležno zopet v cerkev k Božji službi. Sveti škof tedaj dokonča visokosveto službo Božjo, potem pa se oberne k zbranemu ljudstvu in opominja množico z naj priserčnšimi besedami, de naj se poboljšajo in pokoro storé za svoje grehe, ker le samo s tem se ho jeza Božja utolažila in žegen nebeski bo zopet rosil nad nje. Svoje govorjenje je sklenil s pristavkam, de je po noči pred altarjem Bogu obljubil, de hoče s svojo čedo 3 dni zaporedama očitne prošnje in obhode ali procesije obhajati, k čimur de naj se vsi s postam, milovšino in skesano spovedjo svojih grehov pripravljajo. Vse ljudstvo je bilo s tem zadovoljno in v edinosti vsiga duhovstva so v spolnitev obljube zvolili tiste 3 dni pred Kristusovim vnebohodam. Ko čas pride, je odločil škof cerkev zunaj mesta, kamor je imela procesija iti. Tam tje je tedaj šlo ljudstvo v naj lepšim redu, in gredé so med solzami k Bogu molili in vse svetnike Božje na pomoč klicali. Sveti škof, viditi gorečnost ljudstva, odmeni še 2 drugi bolj daljni cerkvi, kamor je ljudstvo ravno tako pobožno romalo. Spokorna molitev in zdihovanje je bilo od Boga uslišano, stiske so pojenjale, mir in pokoj se je zopet vernil v mesto in v okrajne.

Drugi francoski škofje viditi, koliko sadú de so te svete opravila obrodile, so jih tudi po svojih škofljah napravili, in s papeževim dovoljenjem se je to lepo duhovno opravilo razširilo po vsi keršanski cerkvi.

Sv. Mamert je po tem le še 7 let živel; vender je vidil še pred smertjo prelepi sad svojih obilnih molitev in prizadevanj. Ljudstvo se je bilo spreobrnilo, čednost in bogoljubnost so začele vnovič poganjati v sercih vernih, in vesel svojiga truda je pobožni škof v visoki starosti l. 477 v Gospodu svoje oči zatisnil. (G. Ott. Leg.)

S takim duham tedej, kakor so se procesije križeviga tedna pervikrat opravljale, bi se mogle tudi še vselej obhajati, tako bi mogli spokorjeni, ponižno moliti, prositi in zdihovati, de bi tekule v dušni in telesni blagor. Njih veliko se jih pa pri procesijah tako obnaša, de le jezo Božjo dražijo in si serd nakopujejo namesto usmiljenja! Pri procesijah se prosí, de bi milostljivi Bog odvernil od nas hude šibe: bolezní, lakoto, oginj, vojske, naglo smert, slabe letine in^o pa zlasti grozovinski greh; — pa de bi blagoslovil hiše, polja, ljudi in ljubo živinco, ter sleherniga in vsakteriga obvaroval vse nesreče. Tedaj: moliti — moliti — moliti se mora pri procesijah; ne pa oči pastí, ne serca z greham pitati, ne kramljati in blebetati! Ne med sv. mašo in pridigo pivnie in drušín iskati, ampak v cerkvi pri Božji službi biti, in prositi od Boga, za kar se pri procesijah prosí!

Kam?

„Naprej...“ Doklej? „Do smerti...“ Kam? „K sv. Krištofu, ali pa na drugo pokopalíše s telesam...“ Kam? „Za Jezusam v nebesa, ali pa za luciferjem v pekel z dušo...“ Za koliko časa? „Za zmiraj!!!“ Kersansko serce! premisli, preudari te resnice, ki jih nisi v stanu utajiti, jim ne oditi, jih ne odverniti. Bog te je vstvaril, de njega castiš in ljubiš, in si s tem njegovo ljubezen pridobiš. Bog te je vstvaril, de njemu saminu služíš in si s tem večno srečo prislužíš. Ako pa ti tega ne storiš, je vsa tvoja reč zgubljena — zgubljena na vekomaj! To je pa nesreča nad vse nesreče. Zveličar je vedil velikost te nesreče, in je za-te umeril, sveti duh te je posvetil, de bi ji odšel. Od Boga imaš dušo in telo, de naj ti oboje pomaga v nebo. Ali telo je le perstena posoda duše, in se hitro stara in le prevečkrat se celo pred časam v zemljo nazaj gre, iz ktere je vstvarjeno. Duša pa ho vekomaj živela, za-njo tedaj moraš skerbeti, ako nisi slep, ako nisi gluha, ako brez pameti nisi, ako sam sebi dobro hočeš. O glej tedaj, pozemeljski otrok! de svojo dušo resiš, — misli to zares, — misli to globoko, prevdari v svojim sercu, in tuhtaj drevi in davi: zakaj ako je tvoja duša enkrat zgubljena, na vse vekomaj ne moreš več te škode popraviti! Ako obleko stergaš, si napraviš novo; ako ti hišo pogori, si utegneš zidati drugo; ako ti živinče daje, si kje kupiš drugo; ako pa dušo pogubiš, se ne da več ne rešiti, ne vnovič napraviti, ne kupiti. — Tvoja duša je silno zlahtno bitje, je silno visoko, je silno lepo bitje, ako ga z greham ne ognusiš; pa kolikor je lepši in zlahtniši to bitje, toliko bolj ga tvoji sovražniki zalezujejo: hudo poželenje, svet in satan. Tvoja duša je vstvarjena, de bi Boga Najvišiga na vekomaj posedla, ljubila, vživala. Spoustaj in cení tedaj visoko svojo dušo; ne daj se zapeljati, de bi kaj storil, s čimur bi tvoja duša škodo terpela. Ne poslušaj imenovanih 3 sovražnikov, ako se ti prilizujejo; ne poslušaj jih ako ti žugajo; ne poslušaj jih, ako ti tudi naj veči dobiček obetajo: zakaj vse je laž, slepija, vse je tvoja nesreča, kar oni s teboj počno; oni nič manjšiga ne namerjajo, kakor tebe na vse večne čase nesrečniga storiti. Čuj tedaj in moli, de v skušnjavo ne prideš, de v skušnjavi ne omagaš! Premaguj se, vojskuj se: v nebesih te ho Bog za tvojo sveto serčnost obdaroval. — Zgleduj se nad neko modro in serčno devico v mestu Florencii. Ko je bila od nekiga brezvestneža v greh napeljevana, se je v svetim strahu Božjim zagrozila: „Kaj? Ali misliš, de svojo neumerjočo dušo tako malo cenim? Ako bi mi dajal tudi vse zaklade na svetu, bi vender ne hotla zanje svoje duše satanu prodati. Pripravljena sim, za svojo dušo vesela umreti, in nobena reč me ne ho od zvestobe odvernila, ki sim jo dolžna Jezusu Kristusu“. Premišljuj v ta namen večkrat naslednje resnice:

1. Bog me je zato vstvaril, de bi njega ljubil, in se zveličal.

2. Le eno samo dušo imam, ako je ta zgubljena, je vse zgubljeno.

3. Noheden mi ne more moje duše iz pekla rešiti, ako enkrat vanj pride. — O Bog me milostno vari smertniga greha in pogubljenja!

Na vprašanja: kako stoji že s Praprotnikovimi napevi, zamoremo naslednje naznaniti. Nar manj 100 naročnikov bi moglo biti, de bi se tiskarski stroški splačali, ker delo bi bilo precej obširno, zraven pa tudi licno in kar tice duhá pesem, smemo reči, izverstno. Saj nam je že samo ime „Praprotnik“ tega porok. Dozdaj pa se je — res cudno in prečudno — komaj 60 naročnikov za napeve oglasilo. — Učitelji slovenski! kaj tako malo vas je, ki bi skerbeli za napredovanje lepiga petja v cerkvah? — pa tud še za nekaj družiga: za odstranjenje in pregnanje nepristojnih in neprimernih popevk zmed slovenskiga naroda in za razširjanje lepih in nedolžnih med tistiga? — Praprotnikove pesmi in napevi vam ponujajo obedvoje: — kaj res boste to lepo delo v rokopisu pustili oblezati? Odkritoserčno rečemo: sramota velika bi bila to za nas. — De pa gosp. Praprotnik napévvov poprej ne dá natisniti, dokler se toliko naročnikov ne oglasi, de bi se saj stroški natiskanja splačali, mu ne zamerimo ne mi, in tudi noben pametin clovek mu tega zameril ne bo. Učitelji na deželi nimajo dozday še tacih dohodkov, de bi zamogli darovati svoje s težavo prisluzene krajevarke za take name-ne, kjer bi jim veliko več sobratje mogli s hvaležnim spoznanjem njih trud poplačati. De bi pa clovek za mnogo ubijanje še škodo terpel, bi bilo res preveč tirjati. —

Domorodeci! ne zanemarite lepe priloznosti, preskerbeti si lepih pesem; saj želi boste z tega veselja vi in vam izročena mladina.

Razgled po keršanskim svetu.

V Bernu na Moravskim so se zbirke za mladensko semenise narasle že na 90 tavezent goldinarjev. — Za družno poslopje rokodelskih družnikov na Dunaj so romarji iz Rima prinesli seboj vkladni kamen, kteriga so vzeli iz Koloseja, kjer je bilo brez števila marternikov od divjih zver razterganih ali sicer pomorjenih. — Znani starček Olivieri je mende zopet v Egipt odšel, de bo vnovič množico vsuzjenih zamurskih otrok iz njih revšine rešil. Tezko, če se ne bo pa spet zadolžil, kakor poslednjič. Komu se ne smili ta nedolžni zadolžnik? — Budjejeviški škofso z razpisom od 17. mal. travna zapovedali, de naj se verni pri sv. maši precej po mašnikovim obhajilu obhajajo. — Vespriški škof žl. Ranolder so dveletni darili za zmirej odločili za naj boljši pretresovanja vprašanj, ki zadevajo šolo in odrejo mladosti. Pervo vprašanje so cerkveni pastir sami dali, namreč: „Kako je v začetnih šolah zgodbe sv. pisma učiti, in kako ne učiti?“ Naj boljši izdelava v listu „Tanodi-lapok“ dobi darilo: 6 eekinov. — Romarji v sveto zemljo so bili, kakor „Volksfr.“ piše, na potu iz Jeruzalema v Bejrut razbojniški beduinski tropi v roke prišli, in so se mogli z obilno odkupnino rešiti. — V Pragi so kardinal Svareenberg sprejeli neko protestantovko iz Pruskiga v naročje svete Cerkve. — Na Prusovskim je 10 milijonov protestantov in 7 milijonov katolicanov. Na Virtemberskim je pretečeno leto 61 ljudi v katoliško cerkev prestopilo; odpadla k protestanstvu sta samo dva. — Iz Kristijanije pišejo, de ljudstvo zmiraj bolj odpada od luteranske vere, in bodo nekaj katolicani, nekaj prosti pro-

testanski srenjci. — V Livorni je v manj kot dveh letih 9 judinj s sv. kerstam v katoliško cerkev prestopilo. Bile so vse od nekiga kapucinarja keršene. Nedavno je tudi v Rimu kardinal Patrizi kerstil judovsko mater z njenimi otroci vred. Ravno tako so bile pretečeno leto v mestu Askoli na Rimskim 3 judovske deklice keršene. 22. rož. l. l. je kardinal Asquini v Rimu kerstil mladiga Izraelca iz Udin. Učil se je le-tá višji matematike v Padvi, je začel zastran vere premišljati in je iz vsih okolišin svojiga ljudstva spoznal, de res prekletstvo nad njim sloni. Gnada ga je zmiram bolj razsvetlila, spoznal je, de so se vse prerokovanja nad Kristusam spolnile, se je velikrat za keršanstvo zoper svoje verske tovarše potegoval. Podal se je potem v Rim v keršenišnico (katehumenise) zavolj poslednje priprave k sv. kerstu, po sv. kerstu se je dalje učil in je dosegel doktorstvo v modroslovii na ondrotnim vseučilišu. — V Rimu je bil veliko saboto v duhovna posvečen 50 letni rusovski grof Šavalov, ki je bil pred kakimi 15 leti v katoliško cerkev pristopil, pretečeno leto pa se je barnabiškemu redu v Rimu pridružil. Ko je bil vdovec, je storil sklep se cerkveni službi posvetiti. Njegov sin je tajnik pri rusovskim poslanstvu v Rimu in je v posebnim zaupanji pri rusovski vdovi cesarici. — Cesarica je svetimu Očetu pri obiskanji s spoštovanjem roko kušnila, in pogovor je bil kmalo tako zaupljiv, de je prosila Njih svetost, naj bi smela vatikanske stanovanja ogledati. — V Stuttgartu je 10. t. m. fajmošter žl. Dannecker po svojim prihodu iz Rima zopet pridigal. Bil je namreč zavolj pogodbe ondodne vlade s sv. Očetam v Rim poslan, ktero opravilo je tudi srečno dognal. Pravil je, kako ga je Rim globoko v serce ganil, in poslednjič je rekel, de je dve reči prinesel seboj iz Rima: prvič naznanilo miru, ker pogodba je sklenjena, po kteri so cerkvi njene pravice zagotovljene in tuje ne zadete; drugič apostoljski blagoslov, kteriga je govornik globoko ginjeni množici precej na to podelil. — Virtemberski dedni princ je sv. Očetu o svoji pričujočnosti v Rimu posebno dopadel, zlasti ko je zaterdil, de bo ob svojim času vestno spolnoval pogodbo, ki jo je njegov oče s sv. rimskim stolom naredil. —

Drobtine.

Plesavecem in postnim skrunovavcem v premistlik. V nekim mestu na Slezijanskim, piše „Sonntagsblatt“, je l. 1846 nekterim židanim rokodelcem in pomagacem 40 danski post že vse predolgo terpel; že pozno v postu hočejo ples napraviti. Duhovni pastir, postaran mašnik, se temu ustavlja, kolikor more. Pa vse zastonj. Njemu ukljub napravijo ples ravno v postu in prav v samo saboto, lišpavno in bahasto, kolikor le morejo. Gostivnica, kjer so se plesohlepneži sošli, je bila iz protja narejena, odznotraj in odzunaj z diljami opažena, z gipsam prevlečena, znotraj med desknima stenama pa je bila praznota z maham napolnjena. Treba je bilo ob ti merzli dobi kočó še dobro kuriti, saj tako dolgo, de bi bil plesavsko derhalico peklensek s svojo žerjavico podkuril. Pa glej groze! O polnoči je plesavska izba vsa v ognju; suhi mah se je bil iz neke železne peči vnel, in ko bi trenil, je bil plemen krog in krog, pred kterim se je poteča derhal v kriču in veku po stopnicah doli dervila. Pri vsim tem je nektere plemen dosegel in jih je neusmiljeno zdelal, drugi so se na ster-moglavim begu poškovali, njih naj veči del je bilo bolnih po cele tedne zavoljo premrazenja; vse pa je strah hudo pretresel. Troji zmed njih so umerli za opečenižami, in so spoznali Božjo roko, ter se pred svojo smertjo s sv. Cerkvejo spravili, ki so jo bili poprej zapustili. Tako je natorni oginij, kakor upamo, saj tri duše večniga ognja rešil, pravi „Sonntagsblatt“.